

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SİNOP ERFELEK BELEDİYESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	13
7. DENETİM BULGULARI	13

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	2
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	4
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	6
Tablo 8: 2024 Yılı Personel Giderleri ve Bütçe Gelirine Oranı	26

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Banka Hesabının Tam ve Doğru Olarak Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması
2. Başka İdareler Adına İzlenmesi Gereken Tahakkuk Etmiş Alacakların Muhasebeleştirilmemesi ve Raporlanmaması
3. Taşınmazlara İlişkin Kayıt, Değerleme ve Envanter İşlemlerinin Yapılmaması
4. Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında Yapılan Enflasyon Düzeltmesi ile İlgili Şirketlerin Sermaye Enflasyon Düzeltmesi Kayıtlarının Tutarlı Olmaması

B. Diğer Bulgular

1. Mal ve Hizmet Alımlarının Kamu İhale Kanunu'nda Düzenlenen İhale Usullerine Uygun Olarak Yapılmaması
2. Hizmet Alımı Kapsamında Çalıştırılan Personele İlişkin Hakediş Bedellerinin Tam Olarak Ödenmemesi
3. İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması
4. Personel Giderlerinin Mevzuatta Belirlenen Sınırın Üzerinde Olması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Erfelek Belediyesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'da belediye organları; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı olarak öngörülmüştür. Karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 10 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi Belediye Meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Erfelek Belediyesinin teşkilat yapısında, Başkana bağlı olarak üç müdür, İtfaiye Memurluğu ve Zabıta Amirliği yer almaktadır. Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan Belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda verilmiştir.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	38	10
Sözleşmeli personel	1	1
Kadrolu işçi	22	22
Geçici işçi	1	1
Toplam	62	34
696 sayılı KHK uyarınca çalıştırılan personel	14	14

696 sayılı KHK kapsamında çalıştırılan personel Belediyenin %100 sermayesine sahip olduğu Personel Şirketinden temin edilmiştir.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri 27.05.2016 tarihli ve 29724 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Erfelek Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ve ek bütçe ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Erfelek Belediyesinin 2024 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Bütçe ile Verilen Ödenek TL	Eklenen Düşülen Ödenek TL	Ödenek Toplamı TL	Bütçe Gideri Toplamı TL	İptal Edilen Ödenek TL
1	Personel Giderleri	12.993.000,00	13.178.763,16	26.171.763,16	26.169.192,96	2.570,20
2	Sos. Güv. Kur. Devlet Primi Giderleri	1.634.000,00	2.627.207,76	4.261.207,76	4.249.941,76	11.266,00
3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	17.832.000,00	8.163.974,36	25.995.974,36	25.902.692,48	93.281,88
4	Faiz Giderleri	3.000,00		3.000,00	0,00	3.000,00
5	Cari Transferler	607.000,00	-490.300,00	116.700,00	113.143,26	3.556,74
6	Sermaye Giderleri	1.969.000,00	-1.665.639,32	303.360,68	274.153,95	29.206,73
7	Sermaye Transferleri	425.000,00	-420.305,96	4.694,04	3.811,75	882,29
8	Borç Verme	0,00		0,00	0,00	
9	Yedek Ödenek	537.000,00	-523.700,00	13.300,00	0,00	13.300,00
Toplam		36.000.000,00	20.870.000,00	56.870.000,00	56.712.936,16	157.063,84

Erfelek Belediyesinin 2024 mali yılı bütçesi ile 36.000.000,00 TL ödenek öngörülmüştür. Yıl içinde kabul edilen 20.870.000,00 TL ek bütçe ile birlikte 2024 yılı toplam ödenek tutarı 56.870.000,00 TL olmuştur. Ek bütçe ile verilen ödenek tutarının tamamı yedek ödenek olarak öngörülmüş ve yıl içinde diğer ödenek kalemlerine aktarma yapılmıştır. Yıl içinde 56.712.936,16 TL bütçe gideri yapılmış, 157.063,84 TL ödenek iptal edilmiştir.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Geliri Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini TL	Tahsilat Tutarı TL	Ret ve İadeler TL	Net Tahsilat TL	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	4.769.000,00	4.296.311,01	0	4.296.311,01	90,09
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.221.000,00	4.199.059,93	0	4.199.059,93	80,43
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	3.091.000,00	9.807.200,00	0	9.807.200,00	317,28
05- Diğer Gelirler	14.602.000,00	36.426.740,54	0	36.426.740,54	249,46
06- Sermaye Gelirleri	8.311.000,00	550.000,00	0	550.000,00	6,62
08-Alacaklardan Tahsilat	6.000,00	0	0	0	0,00
Toplam	36.000.000,00	55.279.311,48	0	55.279.311,48	153,55

2024 yılında net bütçe geliri ilk bütçe ödeneğine göre %153,55 seviyesinde gerçekleşmiştir. Alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirlerdeki net tahsilat tutarının bütçe gelir tahminine göre yüksek olmasının sebebi yıl içinde kabul edilen ek bütçede gelir kalemi olarak bu iki gelir kaleminin öngörülmesidir. Vergi gelirleri (%90,09) ve teşebbüs ve mülkiyet gelirlerindeki (%80,43) gerçekleşme yüzdesi net bütçe gelirindeki gerçekleşme oranından düşük olmasına rağmen alınan bağış ve yardımlar (%317,28) ile diğer gelirlerdeki (%249,46) artış oranları net bütçe gelirindeki artış oranında etkili olmuştur. Alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler dışında kalan gelirlerdeki gerçekleşme oranı genel gerçekleşme oranından düşüktür.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Gideri Ekonomik Kodu	Bütçe Ödeneği TL	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) TL	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	12.993.000,00	26.169.192,96	201,41
02- Sos. Güv. Kur. Devlet Primi Giderleri	1.634.000,00	4.249.941,76	260,09
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	17.832.000,00	25.902.692,48	145,26
04- Faiz Gideri	3.000,00	0,00	0,00
05- Cari Transferler	607.000,00	113.143,26	18,64
06- Sermaye Giderleri	1.969.000,00	274.153,95	13,92
07- Sermaye Transferleri	425.000,00	3.811,75	0,90
08- Borç Verme	0,00	0,00	
09- Yedek Ödenekler	21.407.000,00		0,00
Toplam	56.870.000,00	56.712.936,16	99,72

2024 yılında bütçe giderleri %99,72 seviyesinde gerçekleşmiştir. Personel gideri, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri ve mal ve hizmet alım giderlerindeki gerçekleşme oranları yüksek olduğundan, ek bütçe ile verilen ödeneğin tamamı yedek ödeneye kaydedilmiş ve yıl içinde ihtiyaç duyulan gider ödeneklerine aktarma yapılmıştır.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2023 yılında 2022 yılına, 2024 yılında 2023 yılına göre değişim oranları aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Geliri Çeşidi	2022 Yılı TL (A)	2023 Yılı TL (B)	2024 Yılı TL (C)	2022-2023 Değişim Oranı (%) [(B-A)/A*100]	2023-2024 Değişim Oranı (%) [(C-B)/B*100]
Vergi Gelirleri	1.797.509,36	2.540.499,78	4.296.311,01	41,33	69,11
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.199.431,49	2.462.418,88	4.199.059,93	105,30	70,53
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	940.000,00	3.937.141,00	9.807.200,00	318,84	149,09
Diğer Gelirler	10.828.561,50	18.563.416,73	36.426.740,54	71,43	96,23
Sermaye Gelirleri	4.792.360,00	3.852.479,00	550.000,00	-19,61	-85,72
Toplam	19.557.862	31.355.955,39	55.279.311,48	60,32	76,30
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler (-)					
Net Toplam	19.557.862	31.355.955,39	55.279.311,48	60,32	76,30

2024 yılında gelirler önceki yıla göre %76,30 artış göstermiştir. Diğer gelirlerdeki %96,23 ile alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerdeki %149,09 oranındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Gider Çeşidi	2022 Yılı TL (A)	2023 Yılı TL (B)	2024 Yılı TL (C)	2022-2023 Değişim Oranı (%) [(B-A)/A*100]	2023-2024 Değişim Oranı (%) [(C-B)/B*100]
Personel Giderleri	5.966.052,17	11.296.040,06	26.169.192,96	89,34	131,67
SGK Devlet Prim Giderleri	980.381,84	1.833.354,22	4.249.941,76	87,00	131,81
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	10.359.652,54	13.220.757,97	25.902.692,48	27,62	95,92
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00		
Cari Transferler	166.008,94	30.156,14	113.143,26	-81,83	275,19
Sermaye Giderleri	513.803,53	2.568.286,64	274.153,95	399,86	-89,33
Sermaye Transferleri	45.535,85	19.054,42	3.811,75	-58,16	-80,00
Toplam	18.031.434,87	28.967.649,45	56.712.936,16	60,65	95,78

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2024 yılında 2023 yılına göre %95 oranında artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2024 yılında personel giderlerinin %131,67, sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin %131,81 oranında arttığı görülmektedir. Mal alım ve hizmet giderlerinde %95,92 oranında bir artış, sermaye giderlerinde %89 oranında azalış olmuştur.

Faaliyet sonuçları tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2024 yılı faaliyet gideri 78.395.193,14 TL, faaliyet geliri 56.232.290,37 TL olup, 22.162.902,77 TL gider fazlası oluşmuş, 5.908.911,16 TL tutarındaki enflasyon düzeltmesi farkının olumlu etkisiyle, dönem olumsuz faaliyet sonucu 16.253.991,61 TL olarak gerçekleşmiştir.

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Sermaye Tutarı TL	Belediyenin Sermaye Hissesi TL	Belediyenin Sermaye Ödemesi TL	Hisse Oranı (%)
1	Erfelek Belediyesi Personel Limited Şirketi	10.000,00	10.000,00	10.000,00	100,00
2	ERÇEV Erfelek Çevre Yönetimi İnşaat San.ve Tic.Ltd.Şti.	10.000,00	10.000,00	10.000,00	100,00
Toplam		20.000,00	20.000,00	20.000,00	

Belediye şirketlerinin hissedarı olduğu başka bir şirket bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1 Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Erfelek Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, 27.05.2016 tarihli ve 29724 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 45’inci maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik’teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik’te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2 Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 484 ve 485’inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1. Bilanço
 - 2. Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3. Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1. Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2. Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3. Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4. Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
5. Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
6. Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
7. Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
8. Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
9. Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
10. Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3 Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

17.09.2020 tarihli ve 31247 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıdadır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun Beşinci Kısımında, “İç Kontrol Sistemi” düzenlenmiş olup bu kısımda, iç kontrol sistemine ilişkin olarak; iç kontrolün tanımı ve amacı, kontrolün yapısı ve işleyişi, ön mali kontrol, mali hizmetler birimi, muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları, muhasebe yetkilisinin nitelikleri ve atanması, iç denetim, iç denetçinin görevleri, iç denetçilerin nitelikleri ve atanması, iç denetim koordinasyon kurulu, iç denetim koordinasyon kurulunun görevleri hususlarına yer verilmiştir.

Kanun’un, 55’inci maddesinde iç kontrol, “İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü” olarak tanımlanmış,

57’nci maddesinde ise; “(...) Yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunması, malî yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesi, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanması, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi ve kapsamlı bir yönetim anlayışı ile uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanması bakımından ilgili idarelerin üst yöneticileri ile diğer yöneticileri tarafından görev, yetki ve sorumluluklar göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli önlemler alınır.” hükmüne yer verilmek suretiyle etkin bir iç kontrol sisteminin oluşturulması sorumluluğu idarelerin üst yöneticileri ile diğer yöneticilerine bırakılmıştır.

İç kontrolün temel amaçlarından birisi faaliyetlerin, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli şekilde yürütülmesini sağlamaktır. Bu noktada amaçların nasıl belirlendiği ve bunların faaliyetlerle nasıl ilişkilendirildiği önemlidir.

İdarelerin uluslararası standartlarda iç kontrol sistemi oluşturmalarını teminen Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği yürürlüğe girdikten sonra Maliye Bakanlığı, 04.02.2009 tarih B.07.0.BMK.0.24-150/4005-1205 sayılı Genelgeyi yayımlamış ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberini oluşturmuştur. Bu rehber gereği

üst düzey sahiplenmeyi, yetkilendirmeyi ve izlemeyi sağlamasının yanında, üst yöneticinin olumlu iradesini göstermesi açısından Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlık çalışmalarının üst yönetici onayıyla başlatılması ve bu onayda bir üst yönetici yardımcısı veya harcama yetkilisinin başkanlığında, harcama yetkilileri veya görevlendirecekleri yardımcılardan oluşan İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun oluşturulması da gerekmektedir.

5393 sayılı Kanunun “Stratejik plan ve performans programı” başlıklı 41 inci maddesinde, nüfusu 50.000’in altında bulunan belediyelerin stratejik plan ve dolayısıyla performans programı hazırlama yükümlülüğü bulunmamaktadır.

İdarenin iç kontrol sistemine ilişkin olarak yapılan ilk değerlendirmelere göre yapılan tespitler aşağıda, bileşenler bazında belirtilmiştir.

Kontrol Ortamı

Yetki devirleri ve sınırları yazılı olarak belirlenmemiştir.

İdare yaptığı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesini dikkate almamaktadır.

İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmamıştır.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmemiş ve kurum çalışanlarına açıklanmamıştır.

Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmiştir.

Kurumda ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapılmamıştır.

Risk Değerlendirmesi

İdare kurumsal risklerini belirlememiştir

İdare iç kontrol risklerini belirlememiştir.

Kontrol Faaliyetleri

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile iş akış süreçleri açık bir şekilde belirlenmemiştir.

İdare yaptığı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesini dikkate almamaktadır.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmamıştır.

Bilgi ve İletişim

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi kurulmamıştır.

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmamıştır.

Faaliyet sonuçları ile değerlendirmeleri idare faaliyet raporunda gösterilmemektedir.

İdare faaliyet raporu kurumun web sitesinde yayınlanmamaktadır.

Kurumda veri kayıt ve dosyalama sistemi mevcut değildir.

Mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilmemiştir.

İzleme ve Takip

Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmamıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmamıştır.

İdarenin hiçbir birimi iç kontrol sistemine ilişkin değerlendirme yapmamaktadır.

Üst yönetici ve harcama birimleri iç kontrol güvence beyanını imzalamamıştır.

Sonuç olarak iyi işleyen bir iç kontrol sisteminin varlığı noktasında etkin bir kontrol ortamı son derece önemlidir. Kurum üst yönetimi başta olmak üzere tüm personelin sistemin yapılandırılması ve işlerliğinin sağlanmasındaki olumlu ve yapıcı yaklaşımları iyi bir kontrol ortamının en temel özelliğidir.

Bu itibarla, Belediyede henüz iç kontrol sistemin kurulmasının tamamlanmaması nedeniyle etkin bir iç kontrol sisteminden söz etmek mümkün olmadığından öncelikle söz

konusu standartlar çerçevesinde iç kontrol sisteminin üst yöneticinin sorumluluğunda kurulmasına yönelik olarak Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi doğrultusunda bir eylem planının oluşturulması, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun oluşturulması, iç kontrole ilişkin düzenlemelerin ve iç kontrol sisteminin işleyişinin yılda iki defa değerlendirmeye tabi tutularak raporlanması, alınması gereken önlemlerin belirlenmesi, bu işlemlerin bir eylem planı çerçevesinde uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sinop Erfelek Belediyesinin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Banka Hesabının Tam ve Doğru Olarak Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Muhasebe sisteminde 102 Banka Hesabında izlenmeyen banka mevduat hesaplarının bulunduğu, mevzuatın öngördüğü şekilde muhasebeleştirilmediği ve raporlanmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde; Bu Yönetmeliğin amacı, “...il özel idaresi, belediye, bağlı idare ve birliklerin; gelir ve gider bütçelerinin hazırlanması, kesin hesabın çıkarılması, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde

muhasabeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesidir.” Şeklinde tanımlanmıştır.

Yönetmelik’in 102 Banka Hesabının niteliğini açıklayan 55’inci maddesinde, bu hesabın kurum adına bankaya yatırılan paralar ve bankaya takas için verilen çeklerden, takas işlemi tamamlananlar ile düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ilgililerine ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarlarının kaydı için kullanılacağı düzenlenmiştir. Mevzuat gereğince, İdare adına bankaya yatırılan tüm paraların 102 Banka Hesabında muhasabeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde; İdarece dönem sonunda bankalardan istenilen banka teyit mektupları ile 102 Banka Hesabının detay ekonomik kodlarında izlenen mevduat hesapları ve bakiyelerinin karşılaştırılması sonucunda, muhasebe sisteminde izlenmeyen mevduat hesabının bulunduğu ve bu hesapta bulunan tutarların muhasabeleştirilmediği ve raporlanmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; bilançonun hazır değerler hesap grubunda açıklanan tutarlar, raporlama tarihi itibarıyla doğru, tam ve gerçek değerleri göstermemektedir.

BULGU 2: Başka İdareler Adına İzlenmesi Gereken Tahakkuk Etmiş Alacakların Muhasebeleştirilmemesi ve Raporlanmaması

Mevzuatı uyarınca sorumlu sıfatıyla, diğer idareler adına tahakkuk ettirilen alacakların, Belediye tarafından muhasabeleştirilmediği ve raporlanmadığı görülmüştür.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu’nun “Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı” başlıklı 12’nci maddesinin; altıncı fıkrasında; *“Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin %10’u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir.”*

düzenlemesine yer verilmiştir.

Söz konusu Kanun'un ilgili maddesi uyarınca, emlak vergisi üzerinden hesaplanacak katkı payının tahakkuk ettirilerek, emlak vergisi ile birlikte tahsil edilmesi ve tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenmesi gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "94 Değerli kâğıt ve özel tahakkuk hesapları" başlıklı 469'uncu maddesinde, bu hesap gurubunun, bütçe geliri olmayan ve özel kanunları uyarınca, muhasebe birimleri tarafından 6183 sayılı Kanun'a göre takip ve tahsili gereken alacaklar ve başka birimler adına tahsili istenilen alacakların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde, emlak vergilerinin tahakkuk ettirildiği tarihte, Belediyece kendi payının, alacak olarak muhasebeleştirildiği ancak, Kültür Varlıklarının Korunması Katkı Payının muhasebeleştirilmediği ve muhasebe sisteminde izlenmediği görülmüştür. Söz konusu katkı paylarına ilişkin tahakkuk kayıtları muhasebe sisteminde izlenmemekle beraber, emlak vergileri ile birlikte tahsil edilmekte ve ilgili idareler adına emanet hesaplara alınarak, ilgili idarelere ödenmektedir.

Belediyece başka idareler adına sorumlu sıfatıyla ödenmesi gereken tahakkuk etmiş ancak tahsil edilmemiş alacakların da muhasebe sisteminde izlenmesi ve raporlanmasını sağlamak üzere, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Tek Düzen Muhasebe Hesap Planı uyarınca "948 Başka birimler adına izlenen alacaklar hesabı"nda izlenmesi ve raporlanması gerekmektedir.

Sonuç olarak, Belediyece diğer kamu idareleri adına tahakkuk ettirilmiş alacakların muhasebeleştirilmemesi ve raporlanmaması sebebiyle, dönem sonunda diğer idareler adına tahakkuk etmiş ancak tahsil edilmemiş alacaklar, bilançoda tam, doğru ve gerçek tutarları üzerinden raporlanamamaktadır.

BULGU 3: Taşınmazlara İlişkin Kayıt, Değerleme ve Envanter İşlemlerinin Yapılmaması

Belediyenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kayıt, değerlendirme ve kayıtların güncel durumunu gösteren envanter çalışmalarının yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idarelerinin taşınır ve taşınmazlarının yönetimi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 44-48'inci maddeleri ile 60'ıncı maddesinde düzenlenmiştir. Kanunun vermiş olduğu yetkiye istinaden, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik 02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 1'inci maddesinde, Yönetmeliğin amacının; genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı ve Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu belirtilerek, diğer maddelerinde de kamu idarelerinin tasarrufunda bulunan taşınmazların kaydına ve buna ilişkin cetvellerin tutulmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu işlerle ilgili görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmiştir.

Söz konusu Yönetmelik uyarınca; taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri ile görevli birim ve personelin belirlenerek, taşınmazların kaydedilmesi, yönetmelikte belirtilen değerlendirme yöntemleri ile değer tespitinin yapılması, taşınmazların numaralandırılması ve dosya sisteminin oluşturulması, taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda da cins tashihiinin yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan 5018 sayılı Kanun'un "Muhasebe sistemi" başlıklı 49'uncu ve "Kayıt zamanı" başlıklı 50'inci maddeleri uyarınca; bu işlemlerin belgeye dayalı olarak zamanında muhasebeleştirilmesi, bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna sunulması gerekmektedir.

Bu kapsamda, kamu idarelerince uygulanacak çerçeve hesap planı ile düzenlenecek raporların şekil, süre ve türlerine ilişkin hususlar, muhasebe ve raporlama standartları çerçevesinde belirlenmiş, belediyelerle ilgili hususlar bakımından Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.

Yapılan incelemelerde, Belediyenin yönetimi altındaki taşınmazların kayıt, değerlendirme, numaralandırma ve dosyalama ile cins tahsis işlemlerinin yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılmadığı ve/veya güncellenmediği tespit edilmiştir. Bunun doğal sonucu olarak, taşınmazların kayıtlı değerleri, amortisman ve enflasyon düzeltmesi tutarları doğru tam ve zamanında gerçeğe uygun olarak raporlanamamaktadır. Ayrıca dönem içerisinde elden çıkarılan taşınmazların, kayıtlı değeri ile satış değeri arasındaki olumlu ve olumsuz farklar da faaliyet hesapları ile ilişkilendirilememektedir.

Sonuç olarak, taşınmazlara ilişkin olarak bilançonun duran varlıklar grubu, amortisman ve enflasyon düzeltmesi işlemleri ve faaliyet sonuçları hesapları, raporlama tarihi itibarıyla tam, doğru ve gerçeğe uygun tutarları göstermemektedir.

BULGU 4: Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında Yapılan Enflasyon Düzeltmesi ile İlgili Şirketlerin Sermaye Enflasyon Düzeltmesi Kayıtlarının Tutarlı Olmaması

Belediyenin 241 No.lu hesabında kayıtlı enflasyon düzeltmesi tutarları ile ilgili şirketlerin öz kaynakları içinde kayıtlı sermaye enflasyon düzeltmesi tutarı arasında farklılık bulunmaktadır.

Belediyenin %100 sermayesine sahip olduğu Erçev Erfelek Çevre Yönetimi İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.nin 10.000,00 TL tutarındaki sermayesi 2024 yılında 31.12.2024 tarih ve 1077 No.lu fişle 500 Net Değer Hesabı karşılığı olarak bilanço kaydına alınmış ve aynı tarih itibarıyla 2023 yılından devreden 10.000,00 TL tutarındaki Personel Şirketi sermayesi ve 14.000,00 TL tutarındaki enflasyon düzeltmesi ile birlikte enflasyon düzenlemesine tabi tutulmuştur. 31.12.2024 tarihi itibarıyla yapılan enflasyon düzeltmesi tutarı 59.520,00 TL'dir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde enflasyon düzeltmesi, Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından 16.12.2023 tarih ve 32401 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 85 No.lu Genel Tebliğ çerçevesinde 31.12.2023 tarihli mali tablolarına uygulanmıştır.

Tebliğin "Enflasyon düzeltmesi işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinin 5'inci fıkrasında "(5) Mali kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı ile mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabının enflasyon düzeltmesi işlemleri, ilgili kuruluşların enflasyon düzeltmesi işlemleri esas alınarak yapılır. Bu kuruluşlarca yapılan enflasyon düzeltmesi işlemlerine ilişkin belgeler, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için Bakanlığa; kapsama dahil diğer kamu idareleri için ilgili kamu idaresine gönderilir. İlgili kamu idaresinin muhasebe birimi sermaye hareketlerine ilişkin bu belgeleri esas alarak muhasebeleştirme işlemlerini yapar. Enflasyon düzeltmesi ve sermaye hareketlerine ilişkin kuruluştan alınan belgelerin bir nüshası muhasebeleştirme belgesine eklenir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Belediye şirketlerine yatırılan sermayelerin enflasyon düzeltmesi işlemlerinde Tebliğ gereğince; ilgili şirketlerin enflasyon düzeltmesi işlemleri esas alınacak, muhasebeleştirme işlemleri bu şirketlerce yapılan enflasyon düzeltmesine ilişkin belgeler esas alınarak yapılacaktır.

enflasyon düzeltilmesi ve sermaye hareketlerine ilişkin şirketlerden alınan belgelerin bir nüshası muhasebeleştirme belgesine eklenecektir.

Erçev Erfelek Çevre Yönetimi İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.nin 10.000,00 TL tutarındaki sermayesi ile ilgili olarak Şirketin 2023 yılı bilançosunda sermaye hesabı bakiye vermediği gibi sermaye düzeltilmesine ilişkin herhangi bir kayıt ta bulunmamaktadır.

Kamu İdaresinin cevabında; Belediyenin 241 No.lu hesabında kayıtlı enflasyon düzeltilmesi tutarı ile şirketin öz kaynakları içinde kayıtlı sermaye enflasyon düzeltilmesi tutarı ile ilgili olarak 05.05.2025 tarih ve 384 No.lu yevmiye kaydı ile düzeltme fişi yapılarak kaydın düzeltildiği ve muhasebe kaydına ilişkin fişin ekte sunulduğu ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu fiş ile şirketlerin bilanço kayıtlarındaki enflasyon düzeltilmesi kayıtları ile Belediyenin 241 No.lu hesabında kayıtlı enflasyon düzeltilmesi kayıtları arasındaki farkın düzeltilmesi yerine 2023 ve 2024 yıl sonları itibarıyla 241 No.lu hesaba kaydedilen 73.520,00 TL tutarındaki enflasyon düzeltilmesi kayıtlarının tamamının 600 Gelir Hesabından düşülmek suretiyle silindiği görülmektedir.

Belediyenin 2023 yılından devreden ve 31.12.2024 tarihli bilançosunda da yer alan 241 No.lu hesapta kayıtlı enflasyon düzeltilmesi farklarının silinmesi yerine ilgili şirketlerin enflasyon düzeltilmesi kayıtları dikkate alınarak düzeltilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Mal ve Hizmet Alımlarının Kamu İhale Kanunu'nda Düzenlenen İhale Usullerine Uygun Olarak Yapılmaması

İdarece, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda düzenlenen ihale usulleri kullanılmak suretiyle temin edilmesi gereken mal ve hizmet alımlarının tamamına yakınının Kanun'da bir ihale usulü olarak düzenlenmeyen doğrudan temin usulü ile yapıldığı görülmüştür.

Kamu idareleri, borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait kaynakları, kanunlara veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri ile diğer giderlerinde kullanmakla yetkili ve mükelleftir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kanunu'na göre kamu kaynağının kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Bütçeden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama talimatında hizmetin gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alması gerekir.

Kamu hizmetleri, bütçelere konulacak ödeneklerle, mevzuatla belirlenmiş yöntem, ilke ve amaçlara uygun olarak gerçekleştirilir. Bütçeden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alınması gerekmektedir.

Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun ve diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur.

Kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin gerçekleştirme usul ve esasları 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda belirlenmiştir.

Belediyeler kullanımlarında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımı ile yapım işlerinin ihalelerini 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre yürütmek zorundadırlar.

Kanun'un 18'nci maddesine göre; idarelerin mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinde açık ihale usulü, belli istekliler arasında ihale usulü ve pazarlık usullerinden birinin uygulanması gerekmektedir. Kanun kapsamında yapılacak ihalelerde uygulanabilecek ihale usulleri arasında sayılan pazarlık usulü, sadece Kanun'da belirtilen hallerde kullanılabilecek olup, açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usuller olarak kabul edilmiştir.

İdareler, ihtiyaçlarının uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ile kaynakların verimli ve etkin kullanılmasını sağlamak için kanunlarla öngörülen mal ve hizmet alımlarını

4734 sayılı Kamu İhale Kanunda öngörülen ihale esas ve usulleri çerçevesinde temin etmek zorundadırlar.

Esas itibarıyla bir ihale usulü olmayan doğrudan temine ilişkin esas ve usuller Kanun'un 22'nci maddesinde düzenlenmiştir. Doğrudan temin usulü, idarelerin küçük çaplı ihtiyaçlarının işin doğası gereği ilan yapılmaksızın ihale usullerine tabi olmadan basit biçimde karşılanması için getirilen ve sadece ilgili maddede sayılı ihtiyaçların temini ile yine maddede sayılan hallerin gerçekleşmesi durumunda kullanılması gereken bir usuldür. Maddede sayılan ihtiyaç ve hallerin bu usul kullanılarak temin edilmesinde kötüye kullanımın önlenmesi için Kanun'un 5 ve 62'nci maddelerinde bu konu ile ilgili özel düzenleme yapılmıştır. Buna göre *“Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.”* ve *“Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.”*

Kamu idareleri, kamu kaynağı kullanarak gerçekleştirdikleri mal ve hizmet alımlarını 4734 sayılı Kamu İhale Kanunda öngörülen ihale esas ve usulleri çerçevesinde temin etmek zorundadırlar. Harcama talimatında yer alan gerçekleştirme usulü kanunla düzenlenen bir usul olmalıdır. Bu usullerin uygulanmaması sonucunu doğuracak gerekçelerle Kanun'da yer alan özel ve spesifik hallerin genelleştirilip yaygınlaştırılmaması gerekir.

Yapılan incelemelerde kamu kaynağı kullanılarak yapılan mal ve hizmet alımlarının tamamına yakının 4734 sayılı Kanun'da düzenlenen ihale usulleri yerine doğrudan temin usulü ile yapıldığı ve bunun sonucu olarak da Kanun'un 5 ve 62'nci maddelerinde yer alan düzenlemelere uyulmadığı tespit edilmiştir.

İdarenin mal ve hizmet alımlarını 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda düzenlenen esas ve usullere uygun olarak gerçekleştirmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Hizmet Alımı Kapsamında Çalıştırılan Personele İlişkin Hakediş Bedellerinin Tam Olarak Ödenmemesi

Belediye personel şirketi ile imzalanan personel çalışmasına dayalı hizmet alım sözleşmesi uyarınca yapılan hakediş ödemelerinde hakediş tutarının tamamının ödenmediği tespit edilmiştir.

2017 yılında yürürlüğe giren 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen Ek Madde 20'de; belediyelerin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarını, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait ve halen bu kapsamda hizmet alımı yaptığı mevcut şirketlerinden veya bu nitelikte herhangi bir şirketi bulunmuyorsa münhasıran bu amaçla kuracakları bir şirketten yapabilecekleri düzenlenmiştir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 20'nci maddesine istinaden 09.04.2018 tarih ve 11608 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla kabul edilen İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Personel Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payına İlişkin Üst Sınır" başlıklı 5'inci maddesinin dördüncü fıkrasında;

"(4) İdare tarafından şirkete personel gideri için yapılacak aylık ödemelerin toplamı, hizmet alımı sözleşmesinde öngörülen işçi ücretleri esas alınarak hesaplanan;

a) Asgari İşçilik maliyeti,

b) Asgari işçilik maliyeti üzerinden hesaplanan %4 sözleşme giderleri ve genel giderler,

c) İşçilikle bağlantılı ayni giderler,

ç) Asgari işçilik maliyeti ve işçilikle bağlantılı ayni giderler toplamı üzerinden %7'ye kadar belirlenecek kâr,

dâhil işçilik giderleri toplamını aşamaz. İşçi ücretlerinin tespitinde asgari ücrette meydana gelen artışlar dikkate alınır. Asgari işçilik maliyeti, sözleşme giderleri ve genel giderler ile işçilikle bağlantılı ayni giderler ve kâr oranı, kamu ihale mevzuatı esas alınarak belirlenir." hükümleri yer almaktadır.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de yapılan bu düzenleme kapsamında belediyeler tarafından belediye şirketlerinden 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın personel alımı yapılmakta ve şirketlerle yapılan sözleşme koşullarına göre tespit edilen hakedişler ödenmektedir.

Hakediş ödemelerinin kapsamında asgari işçilik maliyeti ve işçilikle bağlantılı aynı giderlerle birlikte genel gider ve şirket kârı da yer almaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 78.30'ncu maddesinde; işveren sigorta primi de asgari işçilik maliyeti içinde yer aldığından belediyeler tarafından yapılan hakediş ödemelerinde sigorta primi dahil işçilik maliyeti ile işçilikle bağlantılı aynı giderlerin tamamının ödenmesi gerekmektedir.

Hakediş tutarlarının vergi, SGK primi vb. tutarlar düşülerek eksik ödenmesi durumunda; şirketler bu tutarları alacaklı kurumlara zamanında ödeyememekte, belediyelerin yükümlülüklerini zamanında tam olarak yerine getirmemesi şirketlerin de mevzuat uyarınca yapması zorunlu olan ödemelerini yapamaması nedeniyle şirketlerin gecikme zammı ve cezai yaptırımlar ile karşı karşıya kalması sonucunu doğurmaktadır.

Belediye personel şirketlerinin sermayesinin tamamı belediyeye ait olduğundan ve bu şirketlerin belediyeye personel temini dışında başka bir faaliyeti bulunmadığından, şirketler tarafından ödenecek cezalar nedeniyle ortaya çıkan kaynak ihtiyacının, sermaye artırımını veya şirkete yapılacak diğer ödemelere yansıtılmak suretiyle belediye tarafından ödenmesi sonucunu doğuracaktır.

Belediyenin 2024 yılında Şirket hak edişlerini toplam 4.874.160,70 TL eksik ödemesi sonucu Şirket; 4.795.443,23 TL'si SGK prim borcu ve 1.176.928,65 TL'si vergi borcu olmak üzere toplam 5.972.371,88 TL yükümlülüğünü yerine getirememiştir.

Belediye personel şirketleri münhasıran belediyelerin personel çalışmasına dayalı hizmet alımlarının temini için kurulduklarından ve bu çerçevede faaliyette bulunduklarından belediye tarafından yapılan hakediş ödemeleri dışında bir geliri bulunmamaktadır. Sözleşmesi uyarınca yapılan hakediş ödemeleri bu kapsamda çalıştırılan işçilere yapılacak ücret ödemeleri ile birlikte bu ücretten kaynaklanan ve işverence ödenmesi zorunlu olan yükümlülükleri de kapsadığından, hakediş tutarının ödenmemesi veya eksik ödenmesi şirketin işçilere ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına olan yükümlülüklerini yerine getirmesini engellemektedir. Şirketin yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için hakediş bedellerinin zamanında ve eksiksiz olarak ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması

Belediyede çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında düzenli olarak kullandırılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür.

Anayasa'nın "Çalışma şartları ve dinlenme hakkı" başlıklı 50'nci maddesinde; dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve bu haklar ile şartlarının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların ilgili Bakanlık tarafından hazırlanacak bir yönetmelikte gösterileceği belirtilmiştir.

Bu Kanun hükmüne istinaden 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili olarak İş Kanunu'na benzer düzenlemeler yapılmıştır.

Kanun'un 103'üncü maddesinde ise; yıllık ücretli izni bu Kanun'un 56'ncı maddesine aykırı olarak bölen veya hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk lirası (2024 yılı için 2.666,00 TL) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Cumhurbaşkanlığının 17.05.2024 tarih ve 32549 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan tasarruf tedbirleri konulu 2024/7 sayılı Genelgesinde; 4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıl içinde hak kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin ilgili yıl içerisinde, önceki

yıllarda hak kazanıp kullanmadıkları yıllık izin sürelerinin de yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde azami üç yıl içerisinde kullandırılacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işverenin yıllık izinleri kullandırma yükümlülüğünü yerine getirmemesi ve işçinin de izin hakkından feragat etmesi mümkün değildir. Diğer taraftan işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmekte ve yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden yapılacağından yüksek tutarlarda ödeme yapılmasına neden olmaktadır. Ayrıca Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Yapılan incelemede Belediyede görev alan kadrolu 22 işçiden 19 işçinin geçmiş yıllardan devreden izninin olduğu ve bunlar arasında 451 gün izni olan kişinin olduğu, yine şirket personeli 14 işçiden yarısından fazlasının geçmiş yıllardan devreden izninin olduğu bunlar arasında da 98 gün izni olan işçilerin olduğu tespit edilmiştir. Bu işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları için işçinin son ücreti dikkate alınarak izin ücreti ödeneceğinden Belediye açısından öngörülemeyen giderlerin ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Bu itibarla, belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde belediyede çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerinin, mevzuata uygunluk ve belediyeye ek mali külfet getirmemesi amacıyla biriktirilmeden, zamanında ve düzenli olarak kullandırılması sağlanmalıdır.

BULGU 4: Personel Giderlerinin Mevzuatta Belirlenen Sınırın Üzerinde Olması

Belediyenin yıllık toplam personel giderinin, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesi ile belirlenen oranı aştığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin sekizinci fıkrasında;

"Belediyenin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde otuzunu aşamaz. Nüfusu 10.000'in altında olan belediyelerde bu oran yüzde kırk olarak uygulanır. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın

meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar yeni personel alımı yapılamaz. Yeni personel alımı nedeniyle bu oranın aşılması sebebiyle oluşacak kamu zararı, zararın olduğu tarihten itibaren hesaplanacak kanunî faiziyle birlikte belediye başkanından tahsil edilir. Personelin her türlü alacakları zamanında ve öncelikle ödenir." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 20'nci maddesine istinaden yayımlanan İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esasların "*Personel Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payına İlişkin Üst Sınır*" başlıklı 5'inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında;

"(1) İdarelerin, şirket personeli de dahil yıllık toplam personel giderleri, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunacak miktarın yüzde kırkını aşamaz. Bu oran büyükşehir belediyelerinde yüzde otuz olarak uygulanır. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar idare şirketlerine yeni personel alımı yapılamaz.

.....

(3) Birinci fıkroda belirlenen oranı aşan idareler tarafından Bakanlıktan izin alınmaksızın şirketlerine işçi alımı yapılamaz." düzenlemeleri yapılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri gereğince, nüfusu 10.000'in altında olan belediyelerde personel giderlerine ilişkin üst sınır, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde kırk olarak belirlenmiştir.

Erfelek Belediyesinin 2024 yılı personel giderlerinin tespitinde, 2023 yılı bütçe geliri olan 31.355.955,39 TL'nin 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında (%58,46) artırılması sonucu bulunan 49.686.646,91 TL'nin esas alınması gerekmektedir. Buna göre Belediyenin 2024 yılı personel giderlerinin, hesaplanan limitin %40'u olan 19.874.658,76 TL'yi geçmemesi gerekmektedir.

Belediyenin şirket personeli hariç ve dahil toplam personel giderleri ile hesaplanan

gelir limiti ve gerçekleşme oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 8: 2024 Yılı Personel Giderleri ve Bütçe Gelirine Oranı

Personel Giderleri	Ölçü	Belediye Personeli	Şirket Personeli Dahil
2023 yılı bütçe geliri	TL	31.355.955,39	31.355.955,39
Yeniden değerlendirme oranı	%	58,46	58,46
2024 yılı için hesaplanan gelir	TL	49.686.646,91	49.686.646,91
Personel giderleri limiti oranı	%	40,00	40,00
2024 yılı personel giderleri limiti	TL	19.874.658,76	19.874.658,76
2024 yılı toplam personel gideri	TL	26.169.192,96	32.184.248,16
Gerçekleşme oranı	%	52,67	64,77
Limit aşımı	%	12,67	24,77

Tablodan da görüleceği üzere; Belediyenin 2024 yılı toplam personel gider oranı mevzuat ile öngörülen limiti aşmıştır. 2024 yılında Belediye bütçesinden şirket personeli hariç 26.169.192,96 TL, şirket personeli dahil 32.184.248,16 TL personel gideri yapılmıştır. 5393 sayılı Kanun'un 49'ncü maddesiyle şirket personeli hariç toplam personel gideri için %40 oranı öngörülmüşken bu oran %52,67 olarak gerçekleşmiştir. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 20'nci maddesine istinaden yayımlanan, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esasların "*Personel Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payına İlişkin Üst Sınır*" başlıklı 5'inci maddesiyle şirket personeli dahil toplam personel gideri için %40 oranı öngörülmüşken bu oran ise %64,77 olarak gerçekleşmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca belediyelerin yıllık toplam personel giderlerine sınırlama getirildiğinden, bu sınırlamalara uyulması ve personel istihdamının buna uygun olarak yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>